

21 març
2020

DIA MUNDIAL DE POESIA

Una iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes
i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO

#DMP20

lletres

lletrescatalanes

JOSEP CARNER

(Barcelona, 1884 - Brussel·les, 1970)
fou escriptor, traductor i periodista.

Llicenciat en Dret i en Filosofia i Lletres, des de jove col·laborà en importants publicacions literàries i periodístiques i en diverses iniciatives i projectes culturals. El 1911 entrà a formar part de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i el 1921 ingressà a la carrera diplomàtica, que el portà a exercir càrrecs a diferents països sense abandonar, però, la seva col·laboració en l'escena cultural catalana a través de publicacions en premsa.

Durant la Guerra Civil espanyola es mantingué fidel a la República i a les idees democràtiques i no tornà a residir a Catalunya. Durant la Segona Guerra Mundial va viure a Mèxic i després a Bèlgica, d'on era la seva dona i on va exercir com a professor universitari. Des de l'exili va mantenir l'activitat política i cultural en defensa de la cultura i la llengua catalanes.

Des de la seva primera publicació poètica, *Llibre dels Poetas* (1904), i la publicació de *Els fruits saborosos* (1906), que el consolidà com a poeta reconegut, conreà una

Josep Carner. Autor: Amadeu Mariné.
Arxiu fotogràfic de Barcelona.

vasta producció literària, sobretot poètica, que inclou obres tan destacades com *Auques i ventalls* (1914), *El cor quiet* (1925), *Arbres* (1953) i *Nabí* (1938, 1941 i 1957), gràcies a les quals es féu mereixedor de l'etiqueta de "Príncep dels poetes". Va ser traductor d'autors com Dickens, Shakespeare, Twain, Bennett, Musset, La Fontaine, Defoe i Carroll. La seva obra va ser recollida en *Obres completes. Poesia* (1957) i els seus escrits d'exili van publicar-se sota el títol *Prosa de l'exili (1939-1962)* (2009).

Actualment s'està editant l'edició crítica de les seves obres completes, a cura de Jaume Coll, comissari de l'Any Josep Carner.

La seva qualitat poètica va ser reconeguda en vida de l'autor amb premis com la Flor Natural als Jocs Florals de Barcelona i la proclamació com a Mestre en Gai Saber (1910), i el Premi Lletra d'Or (1958), entre d'altres. La seva obra ha estat traduïda a una quinzena de llengües.

A hora foscant

És tard: els camins ja no em tempten. –
I us sé, del verger dins el clos,
caiguts, trepitjats en la boira,
oh dies, oh fulles, oh flors!

Mes passes es tornen furtives
com d'un indecís estranger.
Sospiren espectres de dàlies
enmig del foscam ploraner.

Al lluny neda un so de campanes
que uneix els vivents als caiguts.
S'escampa la nit invencible,
mar d'illes que són solituds.

I em criden el llum a la taula
i algun voleiant pensament,
la vella cadira malmesa
i un full de paper malcontent.

Josep Carner (Barcelona, 1884-Brussel·les, 1970)
Obres completes. Poesia, 1957 [Absència]

In der Abenddämmerung

Es ist spät: die Wege locken mich nicht mehr.–
Und ich weiß euch dort, in den Mauern des Gartens,
gefallen, zertrampelt im Nebel,
oh Tage, oh Blätter, oh Blumen!

Meine Schritte verflüchtigen sich
wie die eines zögernden Fremden.
Es seufzen die Geister der Dahlien
inmitten der weinenden Dunkelheit.

Von fern wabert ein Glockenklang herüber,
der die Lebenden und die Gefallenen vereint,
die unbesiegbare Nacht breitet sich aus,
ein Meer von Inseln der Einsamkeit.

Und es rufen nach mir das Licht auf dem Tisch
und irgendein flüchtiger Gedanke,
ein alter, abgenutzter Stuhl
und ein unzufriedenes Blatt Papier.

Josep Carner

Übersetzung: Isabel Müller

Timdellest

Yedda wakud: ur fell-i tikli deg iberdan.–
Ad awen inniy, di tmazirt tamegdult,
ylin, ttwaklen di tagut,
ay ussan, ay iferrawen, ay ifsan!

Icერიენ inu xemten
am umagar ametmat.
Iman n ddalya yenya-t umareg
deg tallast d asmiṭṭew.

Imesli n nnaqus yeččur tignaw
yesdukkel imudduren yer wid ittwarnan.
itemmey yiḍ d uzmir
am yillel bu tegzirin yenya wasuf

Sawḍent iyi-d tafat yer ṭṭabla
d kra n tidmi yettcalin
akwersi d aqdim d amerzu
d yifer n lkayeḍ d amenṭar

Josep Carner

Tasuqqilt: Salem Zenia

At the Darkening Hour

It's late: the roads no longer draw me –
and you, I know, in the orchard in the pasture,
lie fallen, trampled in the mist,
you days, you leaves and flowers!

My footsteps turn as furtive
as a faltering stranger's.
Ghosts of dahlias sigh
amid the darkness and its tears.

Far off there floats the sound of bells
uniting the living with the fallen.
Night flows out, invincible,
a sea of solitudes or islands.

And they call to me, the lamp on the table,
some fluttering thought or other,
the ancient, battered chair,
a disgruntled sheet of paper.

Josep Carner

Translation: Anna Crowe

الآن يحلّ الظلام

لقد تأخرت: الطُّرُق لم تعد تُغرِبنِي.-
وأعرِفُكُمْ، مِنَ الحَدِيقَةِ، دَاخِلَ السِّيَاحِ،
سَاقِطَةً وَمُدَاسَ عَلَيَّهَا فِي الضَّبَابِ،
يَا أَيَّامَ، يَا أَوْرَاقَ، يَا أَزْهَارَ!

خُطَوَاتِي أَصْبَحَتْ غَاضِبَةً
كَالْأَجْنَبِيِّ المُتَرَدِّدِ.
تَنَنَّهُدُ بِأَطْيَافِ زَهْرَةِ الدَهْلِيَّةِ (الأضَالِيَا)
فِي خَضَمِ الظَّلَامِ البَاكِيِ.

بَعِيداً يَرْتَفِعُ صَوْتُ أَجْرَاسِ
يَجْمَعُ الأَحْيَاءَ مَعَ الشُّهَدَاءِ.
يَحْفَقُ اللَّيْلَ الَّذِي لَا يُقَهَّرُ،
بَحْرَ مِنَ الجُرُرِ المُنْعَزَلَةِ.

وَيُسَمَّوْنِي التَّوْرَ عَلَى الطَّوَالَةِ
وَبَعْضَ الفِكْرِ العَابِرِ،
وَالكُرْسِيِ القَدِيمِ المُحَطَّمِ
وَصَفْحَةَ حَزِينَةٍ.

جوزيب كانير
ترجمة: هشام أبوشرار

ПО ЗДРАЧ

Късно е, път вече не ме блазни.
А знам, зад градинската ограда сте,
паднали и стъпкани в мъглата,
о, дни, о, листа, о, цветя!

Пристъпвам плахо, скришом,
като странник боязлив.
Призрачни далии въздишат
сред разплакания здрач.

Надалеч се носи звън камбанен
И свързва живи със умрели
Отива си нощта непобедена,
море от острови усамотени.

Зовът ме лампата настолна.
и една кръжаща мисъл,
креслото, старо и охлузено
и недоволен лист хартия.

Жозеп Карне

Превод: Мая Генова

A la hora en que oscurece

Es tarde: los caminos no me tientan. –
Os siento, dentro del vergel cerrado,
caídos, pisoteados en la niebla,
¡oh días, hojas, flores!

Mis pasos se vuelven furtivos
como de un indeciso forastero.
Suspiran espectros de días
en la sombra quejumbrosa.

Lejos ondea un son de campanas
que une a los vivos y a los muertos.
Se esparce la noche invencible,
mar de islas que son soledades.

Y me llaman la luz en la mesa
y algún fugaz pensamiento,
la vieja silla maltrecha
y una hoja de papel insatisfecha.

Josep Carner

Traducción: José María Micó

Malluma nokto

Malfruas: la nokto ne plu tentas min. –
Mi scias pri vi en fermitaj ĝardenoj
en nebulo falintaj kaj surtreditaj
oh tagoj, oh folioj, oh floroj.

Fariĝas furtivaj miaj paŝoj
Kvazaŭ de hezitanta fremdulo.
Supiras la fantomoj de dalioj
meze de ploranta nokto sen lumo.

Naĝas tre dista sonorilaj son'
kiu vivantajn kaj falintajn ligas.
Divastiĝas la nekredebla nokt',
insulo nur solec' iĝas.

Kaj vokas min la lumo sur la tablo
kaj iu fluganta elpensaj' pri io,
kaj la malnova seĝo difektita
kaj malfeliĉa paper' folio.

Josep Carner

Tradukto: M. Dolores Godoy Rotllens

Sa madilim na oras

Gabing-gabi na; wala na sa akin ang mapanuksong mga daan.—
At alam ko, ang hardin sa loob ng bakuran,
nawasak, natakpan ng mga hamog na ulap,
Oh mga araw! mga dahon! mga bulaklak!

Mga hakbang ko ay naging palihim
katulad ng isang dayuhan di alam ang gagawin.
Balangaw ng buntong hininga ng bulaklak na dalya
sa gitna ng nakakaiyak na kadiliman.

Sa di kalayuan, mga nagkakalimbang na kampana
na nagbubuklod sa mga buhay at patay.
Ang di mapigilang gabi'y lumalawak na,
karagatan ng isla ng kalungkutan.

At tinawag nga nila ako: ang lampara sa hapag
at mga sumasalimbay sa aking isipan,
ang gasgas na lumang upuan
at ang isang gusot gusot na papel na sulatan.

Josep Carner

Isinalin ni Jeannifer Zabala at Isaac Donoso

À la brune

Il est tard : les chemins me lassent. –
Et je vous sais, du verger clos,
tombés, piétinés dans la brume,
ô jours, ô feuilles mortes, ô roses.

Ma marche est devenue furtive,
des pas d'étranger incertain.
Des spectres de dahlias soupirent
dans le crépuscule chagrin.

Il nage au loin un son de cloches
qui lie les vivants aux tués.
Se répand la nuit invincible,
des mers d'îles, autant d'exils.

La lampe à ma table m'appelle,
et quelque pensée voltigeante,
et la vieille chaise estropiée,
et une page malcontente.

Josep Carner

Traduction: Annie Bats

No luscofusco

É tarde: os camiños xa non me tentan. –
E seivos, do verxel nos valos,
caídos, esmagados na néboa,
oh días, oh flores, oh pétalos!

E os pasos tornan furtivos
coma dun indeciso estranxeiro.
Suspiran espectros de dalías
no medio do fusco nifreiro.

Ao lonxe paira un son de campás
que une viventes e caídos.
Escampa a noite invencible,
mar de illas que son soidades.

E reclámanme a lámpada na mesa
e algún aboiante pensamento,
a vella cadeira esgonzada
e un folio de papel descontento.

Josep Carner

Tradución: Antón Lado

Την ώρα του δειλινού

Νυχτώνει· οι δρόμοι πια δε με τραβούν.–
Σας ξέρω, στο φράκτη του μπαχτσέ καταμεσής,
μες στην ομίχλη, καταγής, σας έχουν πατήσει,
αχ μέρες, φύλλα, αχ άνθη εσείς!

Λαθροπατώ και προχωρώ,
διστακτικά βήματα ενός ξένου.
Φάντασμα ντάλιας τούτοι οι στεναγμοί
του σκοταδιού του δακρυσμένου.

Και κολυμπούν μακριά πολύ, από καμπάνες ήχοι,
των ζωντανών η ένωση με τους αποθαμένους.
Απλώνεται ακατάλυτη η νυχτιά,
θάλασσα είναι με νησιά, στη μοναξιά προσμένου.

Και με καλούν το φως του τραπεζιού
και κάποιος λογισμός που πεταρίζει,
η χαλασμένη η καρέκλα η παλιά
και η κόλλα του χαρτιού που μουρμουρίζει.

Τζουζέπ Καρνέ

Μετάφραση: Εουζέμπι Αγιένσα και Νίκος Πρατσίνης

Pytũmbavove ohóvo

Ka'arúma: nache'ãhói tapére. –
Poñandu, ka'avoty korápe,
yvy ha aráipe oñepyrũ penderehe
araita, mba'erogue, yvotyty!

Che guata irari okañykañy
ku pytagua tavy oguataháicha.
Umi dalía angue hí'ãho joa
hí'ã iñangekoihápe.

Mombyry ipuveve itapueta
ombojuaju oikove ha omanóvape.
Iñasãi pyhare nañamovãiva,
para ypa'ũeta, mba'e añoite.

Cherenói pe mesápe ohesapéva
temimo'ã ou ha ogue pya'éva,
apyka tujami ikechémbáva
ha kuatia rogue nahyvatãiva.

Josep Carner

Ombohasa guaraníme Susy Delgado

All'imbrunire

È tardi: le strade più non mi tentano. –
E so di voi, dentro il giardino chiuso,
caduti, calpestati nella nebbia,
oh giorni, foglie, fiori!

Si fanno furtivi i miei passi
come di straniero indeciso.
Sospirano spettri di dalie
nell'oscurità lacrimosa.

Cala lontano un suono di campane
che unisce i vivi ai morti.
Si spande la notte invincibile,
mare di isole di solitudini.

E mi chiamano il lume sul tavolo
e qualche pensiero volante,
una vecchia sedia malconcia,
un foglio di carta scontento.

Josep Carner

Traduzione: Valentina Ripa

Sub vesperum

Vesper est: iam me itinera non temptant. –
Sento vos, ex viridio sub saepem
caesi, conculcati in nebula,
o dies, o folia, o flores!

Mea vestigia furtim se convertunt
tamquam passus incerti peregrini.
Suspirant spectra dahliarum
per lacrimosam obscuritatem.

Procul natat sonitus tinnitus
qui iungit viventes cum caesis.
Spargit invicta nox sicut
mare insularum quae sunt secessus

Me vocant et lumen in mensa
et aliqua circumvolans mens,
et annosa sella disrupta,
et papyrii folium displicens.

Josep Carner

Translatio: Lina Vilamitjana Pujol

In het schemeruur

Reeds laat: geen wegen verleiden.
De dag en de bloem en het blad
gevallen, vertrappeld in nevel,
van boomgaard tot tuin weet ik dat.

Een vreemde gelijk, onbesloten,
ik aarzel bij iedere pas.
De schimmen van dahlia's zuchten
in tranen door schemer omvat.

De klank van de klokken zwermt ver,
bindt doden en levenden weer.
De nacht onverwonnen deint uit,
de eilanden eenzaam in zee.

Mij roept het licht op de tafel,
gedachte als iets dat daar vliegt,
een oude stoel die zal kraken,
in onvree een leeg blad papier.

Josep Carner

Vertaling: Ivan Fox en Gust Peeters

A boca de net

Qu'ei tard: es carrèrs non me tempten. –
Vos i sai, en vergèr ombrós,
queiguts, caushigats ena broma,
òh dies, òh huelhes, òh flors!

Es mèns passi que vien hurtius
coma d'un estrangèr dobtós.
Sospiren daliàs espectraus
enmiei der escur plorinós.

Luenh s'enten un son de campanes
qu'estaque es viuents as queiguts.
E creish era net invencibla,
mar d'isles que son solituds.

E'm criden eth lum ena taula,
eth vielh cagiron maumerent,
e quauqua pensada que vòle
e un tròç de papèr maucontent.

Josep Carner

Revirada: Xavi Gutiérrez Riu

Ao cair da tarde

É tarde, os caminhos não me tentam.
E sei que dentro do jardim cercado,
caídos, espezinhadados na névoa,
estão os dias, as folhas e as flores.

E os meus passos tornam-se furtivos
como os de um indeciso estrangeiro.
Os suspiros dos espectros de dalias
invadem o pranto da escuridão.

Ao longe paira um repique de sinos
que une os vivos aos que já caíram.
A noite espalha-se, invencível,
um mar de ilhas que são solidões.

E sou chamado pela luz na mesa
e algum pensamento esvoaçante,
a velha cadeira desconjuntada
e uma folha de papel descontente.

Josep Carner

Tradução: Rita Custódio e Àlex Tarradellas

În amurg

E târziu: nu mă mai ispitesc drumurile.–
Și vă știu, în grădină vă văd deseori,
căzute, călcate în ceață,
oh, zile, frunze, flori!

Mai furișați mi se fac pașii
parcă de stingherit străin.
Suspină fantasme de dalii
în negura fără de-alin.

În depărtări, zvonuri de clopot
îi unesc pe morți cu cei vii
De neînvins, se-ntinde noaptea,
o mare de insule pustii.

La masă mă cheamă lampa,
și vreun gând în zbor răsfirat
bătrânul scaun hârbuit
și-un petic de hârtie bosumflat.

Josep Carner

Traducere: Jana Balacciu Matei

RUS

В сумерках

Уж поздно, дороги не манят.
И я вас узнал: с высоты
заповедного сада упав, распластались в тумане,
о листья, о дни, о цветы!

Мой шаг становится робким:
Иду, нерешительный странник.
Тень георгина вздыхает
В рыдающем сумраке сада.

Вдали плывет звон колокольный –
Един для живых и умерших.
Ночь растекается морем
Поверх островов разлученных.

Зовут в дом свет лампы настольной
И мимолетная мысль,
Старый мой стул колченогий
И требовательный лист.

Жузеп Карнер

Перевод: Анна Уржумцева

اندھیرا وقت

دیر ہو چکی، اب رستہ مجھے متاثر نہیں کرتے
میں نے جانا آنگن سے اندر تک
دھند میں گرے دے ہوئے
ہائے دن، ہائے پھول، ہائے پتے

اور بعد ازاں وہ انجان بیگانا
جیسے کہ لاقانونیت میں گھرا
انہوں نے نمایاں نظر آنے والوں کو
اندھیری پرچھائیں سے ڈھک دیا

کہیں دور سے گھنٹی کی آواز
زندہ اور گرے ہوؤں کو جوڑتی ہے
نا ختم ہونے والی رات میں
سمندر کے جزیرے تنہا

میز پر چمکتی روشنی مجھے پکارتی
کچھ لرزتی سوچیں
قدیم گھسی پیٹی کرسی
اور کاغذ کا ایک افسردہ صفحہ

جوزیپ کارنر

ترجمہ: بہا جمشید

日暮降临

天色已晚，道路已不再吸引我。
我透过栅栏紧闭的果园知晓，
你们坠落在地，浓雾里被人踩踏。
哦！白昼、叶子、花朵！

继续的步伐也变得轻轻，
犹如一个异乡人的迟疑。
大丽花那神秘的情影，
在哭泣的黑暗中叹息。

远处漂浮着一声钟鸣，
连接了鲜活的和陨落的生命。
无边的夜幕向四周蔓延，
那包围着孤独岛屿的海域。

我像受到了某种召唤：
桌上的一盏明灯、
飘然而至的思绪、
一把老旧的靠椅、
一张不悦的纸信。

乔赛普·卡尔内
译者：颜雅培

Una iniciativa de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

L Institutió
de les Lletres
Catalanes

Organització de les Nacions
Unides per a l'Educació,
la Ciència i la Cultura

FCACU

Federació Catalana
d'Associacions i Clubs UNESCO

Membre de la Federació Europea d'Associacions, Centres i Clubs UNESCO

El dia 21 de març va ser proclamat per la UNESCO Dia Mundial de la Poesia. Per celebrar-lo en aquesta edició, la dotzena, hem escollit el poema "A hora foscant" de Josep Carner, de qui enguany commemorem el 50è aniversari de la mort, i l'hem fet traduir a vint-i-una llengües, entre les quals hi ha les altres oficials a Catalunya i algunes escollides d'entre les parlades en el país. Amb aquesta iniciativa, la Institució de les Lletres Catalanes i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO, amb la col·laboració dels Serveis Territorials del Departament de Cultura, el Departament d'Educació, el Departament de Justícia, el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, les Delegacions del Govern de la Generalitat a l'exterior, la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà, l'Institut d'Estudis Baleàrics, la Fundació Mallorca Literària, l'Acció Cultural del País Valencià, el Ministeri de Cultura del Govern d'Andorra, el Consorci per a la Normalització Lingüística, l'Institut Ramon Llull, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, el Gremi d'Editors de Catalunya, el Gremi de Llibreters de Catalunya, l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, el PEN Català, la Xarxa de Biblioteques de Menorca i la Fundació Catalana Síndrome de Down us proposem convertir el Dia Mundial de la Poesia en una gran festa de la paraula i de les lletres.

© del poema: Josep Carner

© de les traduccions: Isabel Müller, Salem Zenia, Anna Crowe, Heshman Abu-Sharar, Maia Guenova, José María Micó, Dolors Godoy, Jeannifer Zabala, Isaac Donoso, Annie Bats, Antón Lado, Eusebi Ayensa, Nikos Pratsinis, Susy Delgado, Valentina Ripa, Lina Vilamitjana, Ivan Fox, Gust Peeters, Xavi Gutiérrez Riu, Rita Custódio, Àlex Tarradellas, Jana Balacciu Matei, Anna Urzhumtseva, Huma Jamshed, Yan Yapei.

Il·lustració: Xavi Royo x.royo

Disseny gràfic: Marta Cases ilovedesign.martacases

DL: B 5292-2020